

Mūsų provincija

SPONSOR:
RADIO IR
TELEVISIONS
REMIMO
FONDAS

Turizmas rajone: nuo faktų iki problemų

Irma ANTANAITYTĖ

Kretingos rajono turizmo informacijos centro (TIC) darbuotojai paskutiniaisiais metais stebi augančius lankytojų srautus tiek iš Lietuvos, tiek ir iš užsienio šalių. Pasikalbėjus su Kretingos rajono švietimo centro direktore Adele Mazeliauskienė bei turizmo vadybininkėmis Rita Beržanskienė ir Valdona Žiobakiene, atskleidė ir džiuginantys turizmo aspektai, ir esamos problemas. Beje, atvykstančių pagausėjo ir kai kuriose kitose lankytinose rajono vietose, tačiau statistiką veda ne visos, o ir patį turistų srautą sudėtinga tiksliai apskaičiuoti.

Daugiau keliauja

Pasak A. Mazeliauskienės, daugiausia žmonių susidomėjimo pernai sulaukė pažintinės ekskursijos ir edukaciniai užsiėmimai. Ypač populiaru buvo ekskursija apie vienuolynus – ją TIC surengė net 34 kartus, nors iš pradžių buvo planuotos tik kelios. „Greičiausiai taip nutiko dėl reklamos. Anksčiau, reikia pripažinti, žmonės nelabai žinojo, kad toks turizmo centras iš viso yra. Būta daug diskusijų ir dėl jo vietas... Taip pat projektių veikla aktyvi, padaugėjo ir lankytojų, ir visokį kitokių darbų“, – sakė direktorė. 2018-aisiais TIC apsilankė 10 tūkst. 62 turistai, daugiau kaip pusė jų – iš Lietuvos. Palyginti su, pavyzdžiu, 2015-aisiais, turistų srautas yra išaugęs kone dvigubai. Kaip patikslino R. Beržanskienė, į TIC atėjė kretingiskiai neregistravojami, šį skaičių sudaro atvykusieji, kuriems buvo suteikta informacija ar kitos centro paslaugos. Minėti 10 tūkst. 62 turistai nusako tik į TIC užsukusiuosius ir neapima viso rajono.

Anot V. Žiobakienės, Lietuvos gyventojai labiau mėgsta keliauti po rajoną, lankyti pilakalnius, Salantų regioninį parką, o užsienio turistai dažniausiai lieka Kretingos mieste. Vasarą žmonės atvyksta iš įvairiausių mūsų šalies kampelių (Utenos, Vilniaus, Jurbarko ir t. t.), šaltuoju metų laiku – iš arčiau esančių vietovių. R. Beržanskienė akcentavo, kad vietinis turizmas išauga: „Žmonės pradėjo apskritai daugiau po Lietuvą, po savo rajoną keliauti. Prie to prisidėjo ir projektas „Surink Lietuvą“: kiekviena savivaldybė turi savo magnetuką, apkeliavęs visas savivaldybes ir juos įsigijęs gali surinkti šalies žemėlapį“. Be to, anot TIC darbuotojų, šventiniu laikotarpiu vietoj kalėdinės susibūrimų įmonės rinkosi ekskursijas – keičiasi žmonių įprociai.

Ieško savo šaknų

Pasiteiravus, kokius klausimus dažniausiai užduoda į TIC užsukę žmonės, abi turizmo vadybininkės ėmė kvatoti: „Ar turit magnetuką?“. Projektas „Su-

Kretingos rajono turizmo ir informacijos centre pernai lankėsi 10 tūkst. 62 lankytojai: 6487 turistai iš Lietuvos ir 3575 iš užsienio.

Dabar TIC darbuotojos rajoną reprezentuoja su nauja, dar prieš Naujusius metus įsigyta, apranga. Kiekviena turizmo vadybininkė turi po 2 skirtinį spalvų sukneles su miesto užrašu. Šiuo metu jos laukia jau užsakytos lauko palapinės, kurios TIC anksčiau neturėjo – dabar ir parodose atrodys solidžiau, ir miesto šventėse leidiniai bus apsaugoti nuo lietaus.

rink Lietuvą“, vienijantis net 60 Lietuvos savivaldybių, išties populiarus. Dar dažnai teirautasi, kaip surasti Žiemos sodą, kaip patekti į bažnyčią, jos bokštą. Populiariausia prekė – jau minėti magnetukai, tačiau ne tik jie:

„Dabar, kai įsigijome Kretingos rajono amatinkų darbų rankų darbo odinių apyrankių, užrašų knygų, pakabukų, gintaro dirbinių, rankų darbo muilo – ėmė pirkti ir juos, ypač gruodžio mėnesį. Tikimės, kad vasarą jais susidomės užsieniečiai, mat turime atributikos ir su Kretingos,

netgi yra atsinešę, tik nežinau kokia kalba, gatvių pavadinimus, domėjos, kur jos galėjo būti“, – prisiminė V. Žiobakienė. Dažnai įsigyjama ir svetur siunciama Juliaus Kanarsko knyga „Kretingos istorijos bruožai“, kadangi šiame leidinyje lietuvių ir anglų kalbomis irgi rašoma apie žydus.

Trūksta degustacijų ir dviračių takų

Pasak TIC darbuotojų, kultūrinis turizmas ganėtinai išplėtotas, reklamuojami lankytini objektai, tad ateityje norėtusi turistams pasiūlyti ir kitų veiklų, juk atvažiavęs žmogus nori ne tik pasižvalgyti, bet ir pavalyti. Tačiau čia, anot A. Mazeliauskienės, susiduriama su problema, kadangi maitinimo vietas neturi darbuotojų, galinčių pristatyti turistams žemaitiškus patiekalus, o šiam tikslui samdant gidą išauga degustacijos kaina, atbaudanti lankytojus. „Néra verslininkų, norinčių investuoti į darbuotojų, kuris vėliau pristatyti patiekalus, o apsimokėtų. Atvažiuoja, pavyzdiui, Panevėžio, Utenos, Šiaulių ir kitų miestų švietimo įstaigų atstovai, mokiniai, jie norėtų paragauti žemaitiškų patiekalų, daugiau apie juos sužinoti“, – teigė A. Mazeliauskienė.

Kita problema, anot TIC direktorių, yra dviračių takų trūkumas, mat dviračiu galima nuvažiuoti tik iki degalinės, esančios šalia Kretingos technologijos ir verslo mokyklos. Nors buvo organizuoti dviračių žygiai, nuolat tokios ekskursijos nevykdomas kaip nesaugios. Kaip pasakojo V. Žiobakienė, norint iš Kretingos numinti, pavyzdžiu, į Salantus, turistų grupei kiltų nemažų iššūkių: „Užsieniečiai važiuoja, bet kiek tai saugu? Turi būti drąsus, nes ten ganėtinai siauras kelias, jei važiuoja pro Nasrénus. Nors yra lankytinų objektų (ir Nasrénai, ir Kalnalis, ir Imbarės piliakalnį pravažiuoj), ten tikrai siauras kelias ir jei važiuoja turistų grupė, ji užima visą eismo juostą... Bijom dėl saugumo, juk ir vaikų būna“, – kalbėjo ji.

Nors A. Mazeliauskienė džiaugėsi, kad rajono savivaldybė geranoriškai remia turizmą, o valdžios atstovai TIC darbuotojus aplanko ir turizmo parodoje, vis tik minėjo, kad prašymas padidinti entuziastingų, smalsių ir kūrybingų darbuotojų atlyginimus jau ne kartą liko neišgirstas. Juk turizmo vadybininkės intensyviai pluša ir žiemą: lankosi tarptautinėse parodose ir reprezentuoja rajoną, renka informaciją, domisi naujais ar atnaujintais objektais, rūpinasi suvenyrais ir leidiniais. Kitaip tariant, viskuo, kuo per vasaros darbymetį, kai užplūsta lankytojai, jau nebūtų kada rūpintis.

Turistai kituose objektuose

Sužinoti, kiek žmonių užlipo į Kretingos Viešpaties Apieškimo Švč. Mergelei Marijai bažnyčios bokštą ar užėjo į pačią bažnyčią neįmanoma, mat lankytojų statistika nėra veda ma. Tačiau, sprendžiant pagal jau minėtą TIC darbuotojų ištarimę, esą dažnai teirautasi, kaip patekti į šį bokštą, galima išarti, kad lankytojų čia išties netrūko.

Nors kiekvieno atvykusiui kruopščiai neregistravojasi ir Japoniškas sodas, jo direktoriė Gražina Maštaraite sakė, kad lankytojų kasmet padaugėja 15–20 (Nukelta į 13 p.)

jimo punktų. Viena geriausių muitinių tuo metu buvo Virbalų, kurios darbuotojams vėliau teko patirti ne vieną išbandymą: 1940 m. Rusijai okupavus Lietuvą, su muitininkais buvo susidorota – daug muitinės pa-reigūnų buvo ištremta į Sibirą, vienas sušaudytas, kai kuriems

knygnešys, aktyviai puoselejės lietuviybę bei išmaniai kovojo prieš spaudos draudimą. V. Putinskis Šilo Pavėžupyje įsteigė slaptos sargybos saugomą didžiausią lietuviškos spaudos gabėjimo, paskirstymo ir persiuntimo centrą Žemaitijoje, kuriame vykstančių „operacijų“

„Moderniosios Lietuvos institucijoms – 100 metų“ numatyti leisti ir 2020 metais.

Per metus valstybės valdoma akcinė bendrovė Lietuvos paštas išleidžia 25–27 pašto ženklus.

Lietuvos pašto inf.

Turizmas rajone: nuo faktų iki problemų

(Atkelta iš 9 p.)

proc. Didžioji jų dalis atvyksta iš Lietuvos, tačiau sodo domisi ir vokiečiai, latviai, lenkai, rusai, ukrainiečiai, ir net japonai. Tiek pavieniai, tiek su grupė atvykė turistai, pasak sodo sumanytojo Šarūno Kasmauskio, smalsauja apie medžių formavimą, bonus, kalvų atsiradimą bei kitus sodo įkūrimo ar augalų priežiūros niuansus, nevengia pasiteirauti, ir kada bus maitinimas.

Salantų regioninio parko lankytųjų centre (LC) pernai viešėjo 898 žmonės, o parko direkcijos organizuotuose renginiuose, vykusiuose jau ne LC, apsilankė 1363 asmenys. I parko LC 2018-aisiais užsuko šiek tiek daugiau asmenų nei 2017-aisiais. Kaip pasakojo šio parko direkcijos

vyriausioji specialistė Asta Bagočienė, kol kas nėra geros metodikos, leidžiančios tiksliai įvertinti turistų srautą, mat parkas neturi specialių skaičiuotuvų. Dėl šios priežasties į statistikos duomenis sudėtinga įtraukti savarankiškai keliaujančius žmones, neužsukančius į LC. „Šiuolaikiniai lankytojai tampa vis išmanesni, todėl jų apsilankymas – vis savarankiškesnis. Informacija yra viešai prieinama, skelbiama interneto svetainėje, todėl lankytojai patys kuriasi maršrutus, susiranda objektus ir taip keliauja po mūsų kraštą. Be to, jau ne vienerius metus pastebima keliaujančių šeimomis tendencija“, – atskleidė A. Bagočienė. Šiemet Salantų regioninio parko direkcija keti-

na platinti anketą-klausimyną ir geriau pažinti čia užsukančius lankytujus.

Kretingos muziejaus informacijos ir edukacijos skyriaus vedėja Jurgita Paulauskienė sakė, jog 2018-ųjų muziejaus lankomumo duomenys tebeskaičiuojami, todėl kol kas jie preliminarūs ir nėra visiškai tikslūs. Šiuo metu suskaičiuota, kad pernai muziejų aplankė 102 tūkst. 777 lankytojai, o bendras jų kiekis, įtraukiant ir įvairių renginių, edukacijų bei kitų muziejaus vykdomų veiklų dalyvius, siekia 124 tūkst. 350. Anot J. Paulauskienės, galutinis lankytųjų rodiklis nuo 2017-ųjų skirsis nežymiai: užpernai į muziejų užsuko 104 tūkst. 11 žmonių, bendras jų skaičius buvo 124 tūkst. 280.

3–30 d. Fotografijų paroda „Deki mano atminty“, skirta Sausio 13-osios aukoms atminti, Raguvėlių filiale.

3–30 d. Dovilės Rimkuvienės karpinių paroda „Siliuetai iš knygų“ Kartenos filiale.

3–30 d. Dailininko Arūno Vaitkaus tapybos darbų paroda Kartenos filiale.

14–30 d. Audronės Galdeikiėnės rankdarbių paroda „Pabiros“ Kalniškių filiale.

15–30 d. Dokumentų paroda „Šalis gimtoji, Žemaitijos kraštas“, skirta Žemaitijos metams, Vydmantų filiale.

21 d. 12 val. Terminė valandėlė vaikams „Kuri knyga pati gražiausia?“ Vydmantų filiale.

22 d. 12 val. Edukacinis užsiemimas „Siuvinejimas kryželiu pradedantiejiems“ Šukės filiale.

22 d. 15.30 val. Šv. Antano dienos centro projekto „Kompleksinių paslau-gų Kretingos rajono šeimoms teikimas“ dailės terapijos užsiemimas Baublių filiale.

24 d. 10 val. Teminė valanda „Renkame Metų knygą“ Vydmantų filiale.

24 d. 14.30 val. Garsinio skaitymo valandėlė „Paukštelių globa žiemą“ Grūšlaukės filiale.

25 d. 16 val. Popietė „Metų laikai pagal K. Donelaitį“, skirta kunigo, poeto K. Donelaičio 305-osioms gimimo metinėms, Budrių filiale.

25 d. Garsinio skaitymo valanda „Žiemos skaitiniai“ iš skaitymo skatinimo programos „Skaitymo kalendorius“ Darbėnų filiale.

Kretingos muziejus

2–31 d. Paroda „Spalvingas dailininko Adomo Galdiko (1893–1969) kūrinių lobynas“, skirta A. Galdiko 125-osioms gimimo metinėms paminėti.

2–31 d. Kalėdinių, naujametinių atvirukų paroda „Kalėdų belaukiant...“.

2–31 d. Paroda „Mes buvome ten“, skirta Laisvės dienai paminėti.

20 d. 13 val. Algimanto Verbuto parodos „Meditacija tušo pasau-lyje“ atidarymas Ūkvedžio name.

Klaipėdos lėlių teatras

19 d. 12 val. Lėlių spektaklis „Sudaužytas kiaušinis“.

20 d. 11 ir 12 val. Lėlių spektaklis kūdikiams „Sapnų pasakėlė – vandenynas“.

25 d. 18.30 val. Spektaklis suaugusiems „Malina“.

26 d. 12 ir 13 val. Šviesos ir muzikos instaliacija „Tėtis ir jūra“.

27 d. 12 val. Lėlių spektaklis „Stebuklingas Pelenės laikas“.